

ΠΑΛΗΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

..... ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ... ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

(Χριστουγεννιάτικη ανάμνησις)

Υψητεούσα τότε σε κάποια πόλι του εσωτερικού της κεντρικής Μακεδονίας και κατέβηκα με ένα αυτοκίνητο, αγιά λόγους υπηρεσίας, στη Θεσσαλονίκη.

Το αυτοκίνητο μούγκριζε σαν θηρίο του ο δρόμου κι' έπεφταν τὰ σίδερά του από πάνω του, όπως τὰ φτερά από μιὰ άρρωστημένη γαλοπούλα.

Δέν πρόφτασα να διαβώ τόν Άξιό, και πλάκωσε ένα δροσάκι και μιὰ παγωνιά φριχτή.

Τὰ βρονά χύναν άπ' όλες τις μεριές νερά, οι δρόμοι έγιναν ποτάμια και τὰ ποτάμια θάλασσες. Σύννεφα μύρα και βυρεία, άστρατέζ και μπουμπουνητά, σαν να γυρομύζτανε ο ουρανός επάνω στα κεφάλια μας, αντίλαλουςαν τὰ ύρη μακρὰ και βογγούσαν ή λαγαδιές κι' ή βαθείες κολάδες!

Πλημμύρες και καταστροφές. Κι' έπειτα μιὰ παγωνιά, που τὰ μαρμαρώωσε όλα, τὰ χροστάλλωσε, σαν να

— Άμάν-ζαμάν, δέν έχει!... Έγινε γυάλινη ή ήλι.

Έτσι, άποκλείστηκα στη Θεσσαλονίκη. Τριάντα δέν έδούλευαν και τó έτοιμόροπο τó αυτοκίνητό μου ήταν άδύνατον να ξαναγυρίσει πίσω, καθώς οι δρόμοι ήταν στρωμένοι από κρύσταλλα άνώμαλα και χοντρά, σαν κομμάτια από γυάλινα χαράκια. Τη Θεσσαλονίκη την έμαστιζε ο Βαρδάρης κρόα, πακρά, φαμακερά...

Έτσι, πολλές φορές κατέφευγα στα γραφεία της «Νέας Άληθείας», που ένθισκα πνευματική παράδει. Ήσαν εκεί ο Κούσονας, ο μακαρίτης κι' άλησιόνητος λογογράφος Μήτης, ο Λούβαρης, ο Θεοφάνης, ο Παναγιωτόπουλος, ο Ποιμενίδης, ο Κατήραστούλου που πήραν καθένας τους σήμερα και τó δικό του δρόμο, φίλοι παλαιοί, αγαπητοί, φίλοι με τόσες άναμνήσεις...

— Ξέρεις, μου λέει μιὰ βραδείά ο Μήτης, μεθαύριο έχουμε Χριστούγεννα.

- Τό ξέρω, του άπαντώ.
- Κάθισα λοιπόν να μάς γράψης τίποτε.
- Σάν τί;
- Κάτι Χριστουγεννιάτικο, για τó πανηγυρικό μας φύλλο.
- Μωρέ, άμάν!
- Άμάν-ζαμάν, δέν έχει.

Είχε φύγει κι' ο τελευταίος καλαντιστής.

δέν έχει. Άν δέν τó γράψης, δέν βγαίνεις από δω. Σ' έχουμε κλειδωμένο. Άν δέν παραδώσης τó διήγημα, δέν θά βγής από δω μέσα! Άν πενιάσης, ο κήρ Θόδωρος εν' έδώ κοντά, Είδοποίησε να σου φέρη δτι θές. Και τού πουλιού τó γάλα άν ζητήσης, θά σου τó στείλη με την ύπρητέρια.

Με κλειδίσε πραγματικώς κι' έφυγε. Σε λίγο ήρθε ο κήρ Θόδωρος, μάγειρος έλεκτός της στοάς του Άγιου Μηνά, όπου ήσαν και τὰ γραφεία της «Άληθείας» τότε.

— Διατάξτε! μου φώναζε από μιὰ μικρή θυρίδα. Τί έπιθυμείτε;

— Ένα κλειδί ν' άνοιξω, του είπα.
— Κλειδί δέν έχω, μ' άπάντησε. Ό,τι άλλο θέλεις εύχαρίστως. Θέλεις ένα βώδι να σου σφάξω; Θέλεις μιὰ διμελέτα από 100 αυγά, που να μη χωράη στο γραφείο; Να σου την έτοιμάσω. Κλειδί όμως να μη μου ζητάς! Άδύνατον!...

Έμεινα και τόν κίταξα ασποισμένος. Αδ τός έξακολούθησε:

— Μάλιστα έχω και μιὰ έντολή άπ' τó Θεοφάνη. Να σου φέρω δέκα κρίκειτ μύρω

και να προσέξης, μου είπτε, μήπως δέν τὰ πής, γιατί άλλοιμονό σου!... Διάταξε, λοιπόν, τί έπιθυμείς; Τί θέλεις να σου φέρω;

— Φέρε μου τότε τó Θεοφάνη... σουβλιστό!

Κάθισα κατόπιν κι' έγραψα. Τί έγραψα; Ένα Χριστουγεννιάτικο διήγημα. Μιά παράδοσι, που μου είπαν μιὰ φορά σ' ένα χωριό της Γράμμουσσας, όταν ήμουν στρατιώτης, μιὰ νυχτιά άγρυπνίας έμπαλόμου.

Έπρόκειτο για κάποιον χωρικό, κακό κι' άπληστο, που είχε ξεραθεί ή ψυχή του άπ' τή δυστροπία του, κι' ή βρούσι του και τó καταραμένο τó φλασκι του για νερό και που ένα δάκρυ έπειτα τὰ δρόσισε και τὰ γέμισε δια νεράκι δροσερό και γάρφαρο...

Δέν ήμνοιας σήμερα τίς λεπτομέρειες, ούτε άζωια άν είχε ήτοι ή ύπόθεσις ή την συγχίζω με καμιά άλλη.

Όταν παρεδόθη τó διήγημα, έτοιμο και ύπογεγραμμένο, ή πόρτες μου άνοιχτηκαν, αλλά ή ώρα είχε περάσει.

ή κινήσις της Χριστουγεννιάτικης παραμονής είχε κοπάσει στην άγορά, όλοι οι καλοί νοικοκυριοί είχαν φρονήσει, οι πλούσιοι πήγαιναν με τ' αυτοκίνητα στα σπίτια τους και ή «Άληθεία»... κηλοφοροβόσε στους δρόμους, άπ' τούς όποιους είχε φύγει κι' ο τελευταίος καλαντιστής.

Έτσι, τó διήγημα... έμεινε για άλλότε!

Πέρασαν χρόνια από τότε. Έλησημόνηθηκε τó διήγημα. Χριστούγεννα ήλθαν πολλά κι' έπέρασαν, κι' έγραμάρηκαν τόσα άλλα Χριστουγεννιάτικα και μη διηγήματα, χωρίς να θυμηθ ή κανείς την παράδοσι της Γράμμουσσας...

Της τύχης τὰ γραμμένα, κατόπιν της ζωής ή περιπέτειες, ο άναποδογυριστός ιδεών και ήθικών άρχών και τὰ διάφορα ύπηρεσιακά ζητήματα κι' ή κοιμητικές έμμεταλλένσεις, έζήνησαν μιὰ ομάδα ανθρώπων έναντίον μου! Οι άνθρωποι αυτοί, εκτός των άλλων που κάνανε έναντίον μου, δημοσιογραφούσανε συγχίζονως, καθημερινώς σχεδόν, στις εφημερίδες. Κάποτε λοιπόν θέλησα να τούς άπαντήσω κι' έγώ και δημοσίευσα μιὰ έπιστολή στην «Άληθεία».

Κατά μουριόταν όμως σύμπτωσι ή μάλλον για να έπαληθεύση έκκεινο που είχε κάποιος, ότι ο Ο συννέκτης των τυπογραφικών λαθών, είναι ο σατανάς, τó δνομα ενός έξ αυτών... έδουλογαροποιήθη υπό τού τυπογράφου. Και έδημοσιεύθη με κατάληξιν ως φ, αντί της ίδιχής του εα φ.

Ο πατέρας τού ανθρώπου αυτού είχε προσφέρει πολλές ύπηρεσίες στην πατρίδα κατά τόν Μακεδονικό άγώνα, ώστε θά ήταν ήλιθιότης να παρουσιάσε κανείς ως Βούλγαρο τó γινó του. Γν' αυτό επανόρθωσα τó λάθος άμέσως δι' έπιστολής μου, αλλά, όπως και άν είχε τó ζήτημα, οι έχθροί μου βρήκαν εύκαιρία για να με καταγγείλουν.

Η δικαιοσύνη άρχισε άμέσως σχετικώς άνακρίσεις, μ' έξαιρετική δρεξι. Κι' έγώ τότε τούς παρέπεμπα στα χειρόγραφα μου, για να ίδουν και να πεισθούν, ότι είχε γίνει πραγματικώς λάθος.

Ζήτησαν τότε από την «Άληθεία» τὰ χειρόγραφα για να βεβαιωθούν πώς τούς έλεγα την... άληθεια.

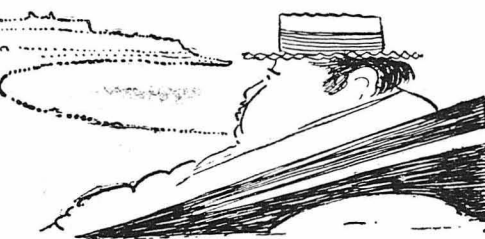
Η «Άληθεία» όμως τούς άπάντησε πώς τὰ χειρόγραφα δέν φυλάσσονται και συνελώς δέν ύπαρχουν πλέον.

Αυτό έφτασε για να βρεθ ή ένα πρωτό τó γραφείο της «Άληθείας» τριγυρισμένο από χωροφύλακας και έννομοτάχας!... Σωστή πολιορκία!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τó τέλος.

Και τού πουλιού τó γάλα θά σου στείλη με την ύπρητέρια.

Οι πλούσιοι πήγαιναν με τ' αυτοκίνητα στα σπίτια τους.

Έλησημόνηθηκε τó διήγημα. Χριστούγεννα ήλθαν πολλά κι' έπέρασαν, κι' έγραμάρηκαν τόσα άλλα Χριστουγεννιάτικα και μη διηγήματα, χωρίς να θυμηθ ή κανείς την παράδοσι της Γράμμουσσας...

Της τύχης τὰ γραμμένα, κατόπιν της ζωής ή περιπέτειες, ο άναποδογυριστός ιδεών και ήθικών άρχών και τὰ διάφορα ύπηρεσιακά ζητήματα κι' ή κοιμητικές έμμεταλλένσεις, έζήνησαν μιὰ ομάδα ανθρώπων έναντίον μου! Οι άνθρωποι αυτοί, εκτός των άλλων που κάνανε έναντίον μου, δημοσιογραφούσανε συγχίζονως, καθημερινώς σχεδόν, στις εφημερίδες. Κάποτε λοιπόν θέλησα να τούς άπαντήσω κι' έγώ και δημοσίευσα μιὰ έπιστολή στην «Άληθεία».

Κατά μουριόταν όμως σύμπτωσι ή μάλλον για να έπαληθεύση έκκεινο που είχε κάποιος, ότι ο Ο συννέκτης των τυπογραφικών λαθών, είναι ο σατανάς, τó δνομα ενός έξ αυτών... έδουλογαροποιήθη υπό τού τυπογράφου. Και έδημοσιεύθη με κατάληξιν ως φ, αντί της ίδιχής του εα φ.

Ο πατέρας τού ανθρώπου αυτού είχε προσφέρει πολλές ύπηρεσίες στην πατρίδα κατά τόν Μακεδονικό άγώνα, ώστε θά ήταν ήλιθιότης να παρουσιάσε κανείς ως Βούλγαρο τó γινó του. Γν' αυτό επανόρθωσα τó λάθος άμέσως δι' έπιστολής μου, αλλά, όπως και άν είχε τó ζήτημα, οι έχθροί μου βρήκαν εύκαιρία για να με καταγγείλουν.

Η δικαιοσύνη άρχισε άμέσως σχετικώς άνακρίσεις, μ' έξαιρετική δρεξι. Κι' έγώ τότε τούς παρέπεμπα στα χειρόγραφα μου, για να ίδουν και να πεισθούν, ότι είχε γίνει πραγματικώς λάθος.

Ζήτησαν τότε από την «Άληθεία» τὰ χειρόγραφα για να βεβαιωθούν πώς τούς έλεγα την... άληθεια.

Η «Άληθεία» όμως τούς άπάντησε πώς τὰ χειρόγραφα δέν φυλάσσονται και συνελώς δέν ύπαρχουν πλέον.

Αυτό έφτασε για να βρεθ ή ένα πρωτό τó γραφείο της «Άληθείας» τριγυρισμένο από χωροφύλακας και έννομοτάχας!... Σωστή πολιορκία!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τó τέλος.

Οι καλοί νοικοκυριοί είχαν κεία φρονίσι...